

АБСОЛЮТНА ЧИСТОТА

О О Ф И Я
1939

АБСОЛЮТНА ЧИСТОТА

СОФИЯ
1939

АТОТЗНУ АНТОМОЗБА

АНТОМОЗБА
1999

Абсолютна чистота

Думата „чистота“ е понятна на всички хора. Тя има двоякъ смисълъ: външенъ и вътрешенъ. Външната чистота всѣки я вижда и разбира. Когато се говори за външна чистота на кжщата, ние разбираме, че тя е добре измазана отвънъ и отвътре, подътъ на стаитѣ измитъ, прахътъ навсѣкжде изчистенъ. Когато се говори за външна чистота на дрехата, разбираме, ако е бѣла, да бжде добре изпрана; ако е черна, да нѣма никакви петна по нея. Когато се говори за чистота на масло, разбираме, да бжде прѣсно, бистро, безъ никакви примѣси. Значи, чисти нѣща сж ония, въ които нѣма никакви примѣси, никакви странични елементи. Съдържатъ ли нѣкакви примѣси въ себе си, тия нѣща сж нечисти. Нечистотата се дължи на известни елементи, които се срѣщатъ въ живота и въ природата.

Следователно, говоримъ ли за чистота, веднага въ ума ни изпъква противоположното ѝ — нечистотата. И обратно, говоримъ ли за нечистота, предъ насъ изпъква идеята за чистота. Тия две понятия сж напълно противоположни. — Кога можемъ да кажемъ, че животътъ на човѣка е чистъ? — Когато има високъ идеалъ, когато живѣе съзнателно, когато е здравъ. Влѣзе ли единъ отъ елементитѣ

на нечистота въ неговия животъ, веднага смъртта прави крачка напредъ. Колкото повече нечистотата се увеличава, толкова по-бързо смъртта влиза въ живота. Смъртта и нечистотата се намиратъ въ отношения право пропорционални помежду си. Като знае човѣкъ това, първата задача въ живота му е да пречисти своята мисль. Пречисти ли мисльта си, той има ясна представа за всички нѣща. Пречисти ли мисльта си, човѣкъ има вече ясна представа и за Бога. Тогава Богъ нѣма да бжде нѣкаква форма вънъ отъ него, както днесъ Го разглеждатъ. Богъ е източникъ на живота. А какво по-голѣмо благо може да очаква човѣкъ отъ живота? Всички красиви потици, всички радости въ човѣка се дължатъ на онова вътрешно съзнание въ него, че съществува, т. е. че живѣе. Той става сутринъ бодъръ, веселъ и здравъ, погледне къмъ изгрѣващото слънце и се радва, че въ ума му се ражда нѣкаква малка идея за работа презъ деня. Това състояние въ човѣка е резултатъ на първитѣ издѣнки отъ дървото на живота.

Често слушате нѣкой човѣкъ да се оплаква, че животътъ е тежъкъ, че отъ сутринъ до вечеръ трѣбва да мисли за прехраната и за облѣклото си. Обаче, въпросътъ за храната и за облѣклото е елементъ на физическия, на материалния животъ. Физическата храна не е необходимъ елементъ за духовния животъ на човѣка. Да бжде човѣкъ духовенъ, това не подразбира, че трѣбва да яде много, нито

пъкъ яденето да бжде вкусно приготвено, съ редъ приправки. Приправкитѣ въ яденето сж странични елементи. Всѣко разумно сжщество приема храна, съответна на неговото развитие. Обаче, има нѣщо общо въ храненето на всички живи сжщества. Общото въ храненето се заключава въ храната, която приематъ. Запримѣръ, всички живи сжщества на земята се нуждаятъ отъ въздухъ, отъ вода и отъ нѣкаква твърда храна. Първоначално тѣ сж приемали хранителнитѣ елементи само отъ въздуха, после — отъ водата и най-после отъ твърдата материя. Нѣкога човѣкъ се е хранилъ само съ свѣтлина. Днесъ той е забравилъ този начинъ на хранене. Днесъ само очитѣ му сж запазили изкуството да се хранятъ съ свѣтлина. Наистина, ако очитѣ на човѣка дълго време не приематъ свѣтлина, ще се атрофиратъ.

И тъй, първата задача на човѣка е да си състави ясна представа за Първата Причина на нѣщата, за Бога. Говори ли се за Него, човѣкъ трѣбва да включва въ съзнанието Му всички живи сжщества, отъ най-малкото до най-голѣмото. Богъ еднакво се грижи за живота на всички сжщества. Животътъ изтича отъ Него, и Той се грижи за този животъ. Животътъ на вселената се крие въ Него. Нѣма сжщество по-велико, по-благородно, по-отзивчиво и по-добро отъ Бога. Нѣма подобенъ на Него. И грѣшникътъ, и светията, като помислятъ за Бога, дълбоко нѣкъде въ душата

имъ трепва една струна. Не разбере ли произхода на това трепване, човѣкъ ще мине и заминне презъ живота, безъ да схване неговата сжщина и присжтствието на Великото Начало въ него. Много пжти трепва човѣкъ, но той трѣбва да различава свещения трепетъ въ себе си отъ обикновеното трепване. Като срещне мечка въ гората, човѣкъ трепва, но това трепване е грубо. Той изгубва и ума, и дума. Човѣкъ трепва и отъ погледа на красивата мома, но това трепване е приятно. И най-голѣмиятъ герой трепва отъ погледа на красивата мома. — Защо? — Не може да носи благо, което този погледъ съдържва. Всѣко благо крие въ себе си една малка опасност. — За кого? — За онзи, който не е готовъ за това благо. Човѣкъ изпитва страхъ отъ всѣко нѣщо, за което не е готовъ.

Защо се човѣкъ страхува? — Защото нѣкога се е отклонилъ отъ Бога. И днесъ, като дойде до мѣстото, отдето се е отклонилъ, той започва да се страхува. Дойде ли човѣкъ до правата мисълъ, страхътъ му се превръща въ разумна сила. Като мисли право, човѣкъ отъ нищо не се страхува. За да придобие права мисълъ, човѣкъ трѣбва да си състави ясна представа за Бога. Има ли ясна представа за Бога, той може да придобие онова истинско, положително знание, което подига и облагораждава човѣка, което осмисля неговия животъ. Който не може да си състави ясна, опредѣлена идея за Първата Причина, той не само

че не може да постигне нѣщо ново, но ще изгуби и онова, което е постигналъ. Ако е билъ ученъ, ще изгуби знанието си; ако е билъ силенъ, ще изгуби силата си; ако е билъ здравъ, ще изгуби здравето си; ако е билъ богатъ, ще изгуби богатството си. Той ще се намѣри въ положението на човѣкъ, безъ идеалъ и потикъ въ живота си, безъ всѣкакво вдѣхновение. Въ съзнанието си той ще носи една идея, че нѣкога е билъ богатъ, силенъ, здравъ, ученъ, а сега е сиромасъ, слабъ, боленъ и невежа, безъ никакви знания.

Нѣкои казватъ, че като изгуби всичко, човѣкъ престава да мисли, да чувствува и да действува право. — Наистина, ако се безпокои и тревожи, човѣкъ изгубва правата мисль, правото чувство и правото действие, вследствие на което преждевременно остарява. Ако не се безпокои и разбира смисъла на изпитанията и страданията, човѣкъ носи въ себе си трезви, прави мисли, благородни и възвишени чувства, които го свързватъ съ Бога и даватъ просторъ и полетъ на неговата дейность. Трѣбва ли да се безпокои човѣкъ за живота си, какъ ще го прекара, дали ще бѣде здравъ, ще има ли достатъчно срдства? Когато царскиятъ синъ постѣпва въ училището, трѣбва ли да мисли, кой ще го подържа? За него въпросътъ е разрешенъ. Веднѣжъ дошълъ на земята и постѣпилъ въ училището, отъ него се иска само едно — да учи. За всичко останало бащата поема грижа. Ако

е мързеливъ и не учи, синътъ самъ ще понесе последствията на своя мързелъ.

Всички хора се намиратъ въ положението на царския синъ. Тѣ сж дошли на земята да учатъ, за което имъ е дадено всичко: хлѣбъ, вода, въздухъ и свѣтлина. Какво се иска отъ тѣхъ? Нищо друго, освенъ да учатъ. Единъ день, когато се върнатъ на небето, Баща имъ ще ги пита, какво сж научили отъ дългата екскурзия на земята. Така и васъ ще питатъ, какво сте научили, като сте ходили на седемтѣ рилски езера. Ще кажете, че сте ходили по върховетѣ на Рила и сте обикаляли езерата. Че сте се качвали по върховетѣ, че сте обикаляли езерата, това още нищо не значи. Това не е никаква наука. Върховетѣ, езерата, това сж символи, които трѣбва да се разбиратъ. Всѣки връхъ, всѣко езеро представятъ листа отъ великата книга на природата. За васъ е важно, колко листа сте прочели отъ тази книга и какво сте разбрали отъ тѣхъ. Качването по високитѣ планински върхове крие въ себе си дълбокъ смисълъ. Който разбира смисъла на това изкачване, той се ползува отъ богатството на тия върхове. Голѣмо богатство, материално и духовно, криятъ въ себе си планинитѣ. Високитѣ планински върхове изпращатъ частъ отъ своето богатство на долинитѣ. Тѣ ги напояватъ, правятъ ги плодородни, богати съ животъ. На сжщото основание, човѣкъ трѣбва да се качва по планинитѣ, за да вземе нѣщо

отъ тѣхъ, да забогатѣе и да слѣзе после въ долината на живота, да даде отъ това, което е придобилъ.

Кой човѣкъ наричаме богатъ? Богатъ човѣкъ е онзи, който живѣе съ велики, съ възвишени идеи. Добриятъ човѣкъ е богатъ, защото всѣки моментъ може да дава отъ себе си. Злото е беденъ човѣкъ, отъ когото нищо не можете да вземете. Той мисли, отъ кого какво да вземе, но самъ нищо не може да даде. Казано е въ Писанието: „Не се противи на злото“. Това значи: не се противи на бедния. Настоявашъ ли да вземешъ нѣщо отъ него, освенъ че нищо нѣма да получишъ, но отгоре на това ще плащашъ за него. Следователно, стихътъ „не противи се на злото“ крие въ себе си важна формула въ економиката на живота. Ето защо, срещнешъ ли беденъ, стори му пжтъ да мине. Не постъпишъ ли така, спрешъ ли го въ пжтя му, той ще започне да те обира. Бедниятъ разчита на милостъта на богатитѣ. Който влиза въ Великата Школа на живота да се учи, той трѣбва да ликвидира съ просията.

Казано е въ Писанието: „Само чиститѣ по сърдце ще видятъ Бога.“ Чистъ по сърдце е богатиятъ, добриятъ, разумниятъ човѣкъ. Който има тия качества въ себе си, той ще види Бога, т. е. ще Го разбере. Да разберете Бога, това не подразбира освобождаване отъ страдания и мжнотии. Нещастията и страданията неизбежно ще дойдатъ, но чистиятъ по

сърдце лесно се справя съ тях. Вие пътувате презъ море, дето ставатъ голѣми бури. Тѣзи бури ще се предадатъ и на парахода, съ който пътувате. Вълнитѣ ще го заливатъ, ще го клатушкатъ, но, за да стигне благополучно на пристанището, въ парахода трѣбва да царя миръ и хармония. Най-малката дупчица на парахода е въ състояние да пусне морскитѣ вълни вжтре, а съ това цѣлиятъ екипажъ да се изложи на явна смъртъ. Каквото е действието на морскитѣ вълни, влѣзли въ парахода, за неговия екипажъ, такова е действието на отрицателнитѣ и нечисти мисли за човѣка. Пазете се отъ всѣка нечиста, лоша мисль, която попада въ вашия умъ. Една такава мисль е въ състояние да поквари цѣлия човѣшки животъ. Като знаете това, пазете чистота въ живота си.

Днесъ отъ всѣки човѣкъ се иска физическа, сърдечна и умствена чистота. Дето ходи, той трѣбва да пази абсолютна чистота. По улицитѣ, въ дома си или на планината, човѣкъ трѣбва да пази абсолютна чистота. Трѣбва ли следъ него да вървятъ слуги и да чистятъ? Нѣкой мисли за себе си, че е чистъ и светъ човѣкъ, а навсѣкжде остава нечистотиитѣ си. Вижте, какво прави този човѣкъ на планината, дето нѣма човѣшки надписи за пазене чистота и редъ. Тамъ ще види той, че нито е чистъ, нито светъ човѣкъ. Когато планината се възмущава отъ нечистотата на човѣка, тя праща бури и вѣтрове, гърмотевици,

свѣткавици и дъждъ, да се чисти и да покаже на хората, че мѣстото имъ не е тамъ. Който съзнателно подържа чистота въ физическия си животъ, той ще бжде чистъ и въ сърдечния, и въ умствения си животъ. Може ли човѣкъ да говори за високъ идеалъ, за вѣра въ Бога, ако не спазва най-елементарната чистота на физическия свѣтъ? Чистъ трѣбва да бжде човѣкъ въ всѣко отношение! Що се отнася до личния животъ на човѣка, той носи отговорностъ за всичко. Дойде ли до цѣлокупния животъ, отговорността не е негова. Следователно, въ своя личенъ животъ човѣкъ трѣбва да пази физическа, духовна и умствена чистота.

Тѣй щото, искате ли да бждете здрави и весели, всѣка ваша мисль, всѣко ваше чувство и всѣко ваше действие трѣбва да сж проникнати отъ идеята за абсолютна чистота. Само при това положение вие можете да се радвате на Божието благословение. Не пазите ли тази чистота, вие доброволно се излагате на явна смъртъ. Време е човѣкъ да се откаже отъ дребнавоститѣ на живота, които нарушаватъ неговата чистота. Какво отъ това, че нѣкой му казалъ една обидна дума? Не внасяйте нищо отрицателно въ ума и въ сърдцето си. Отъ васъ се иска съзнателна, разумна работа, да докажете на себе си и на окръжаващитѣ, че сте свободни отъ отрицателното въ живота. Работете върху себе си съзнателно и съ любовь, да развиете не са-

мо физическа, но и духовна сила, да правите чудеса. Казва се за Христа, че дошълъ на земята да понесе грѣхoветѣ на цѣлото чoвѣчество. За кого може да се каже сѣщото? Христосъ можа да направи това, защото разполагаше съ велика духовна и физическа сила. Той понесе това, което обикновениятъ чoвѣкъ не може да издържи. Следъ всичко това ще дойде единъ обикновенъ чoвѣкъ да се хвали, че говорилъ съ Господа. Ако може да понесе грѣхoветѣ на чoвѣчеството, т. е. да дигне земята на гърба си, възможно е да се е разговарялъ съ Господа. Не може ли да направи това, по-добре да не се заблуждава. Когато Господъ говори на Мойсея, следъ това Мойсей дигна тоягата си, удари канарата, и вода протече отъ нея. Господъ проговори на Мойсея, и манна падна отъ небето. Господъ проговори на Мойсея, и той изведе еврейския народъ отъ Египетъ и цѣли 40 години го води презъ пустинята.

Какъ се познава, кога Богъ говори на чoвѣка? Отъ книга това нѣщо не може да се научи. Въ това отношение, всѣки чoвѣкъ има своя специфична, вътрешна опитностъ. Чрезъ тази опитностъ той е дошълъ до познаване на Божия гласъ въ себе си. Много сѣ начинитѣ, по които чoвѣкъ може да разбере природата, но единъ е пѣтътъ, по който може да влѣзе въ свѣта на истината. Какво нѣщо е истината? Истината е най-чистиятъ свѣтъ, въ който любовта се проявява. Исти-

ната е най-чистиятъ образъ на любовта. Що е любовта? Тя е носителка на Вѣчния животъ. Най-голѣма свобода се добива чрезъ истината. Най-голѣма свѣтлина се придобива чрезъ любовта. Обаче, търсите ли топлина, горещина, идете при правдата. Дойде ли правдата въ свѣта, тя ще нагорещи всички живи същества. Когато любовта прояви най-голѣмата си горещина, тя се е превърнала въ правда. Сама по себе си любовта представя сжщината на живота. Изяви ли се любовта въ живота, ще знаете, че по-велико нѣщо отъ живота нѣма. Следователно, любовта, мъдростта, истината, правдата и добродетелта сж области, висши свѣтове, чрезъ които животътъ се проявява.

Подъ думата „животъ“ ние разбираме онова високо съзнание на човѣка, въ което се крие постояненъ и непреодолимъ стремежъ къмъ постижения. Кажемъ ли, че живѣемъ, ние разбираме непрекъснатъ стремежъ къмъ постигане на известни цели. Още съ раждането си детето започва да иска нѣщо отъ обективния свѣтъ. Ние казваме, че физическото съзнание на детето е пробудено вече. Като расте, детето се събужда за чувствения свѣтъ и оттамъ започва да иска нѣщо. После то се пробужда за умствения свѣтъ и въ него се явява желание да учи. Колкото повече човѣкъ расте и се развива, съзнанието му се пробужда за по-високи свѣтове: за духовния и за Божествения. Това показва, че съзнанието

на човѣка се пробужда за всички свѣтове, дето животътъ се проявява, макаръ и въ различни форми. Едно е важно да знае човѣкъ: въ каквато форма да се проявява, безъ чистота животътъ не може да функционира. Какъ може да се подържа тази чистота? Чрезъ служене. На кого? На Бога.

Следователно, когато се говори за служене, разбираме, че човѣкъ трѣбва да служи на Бога. Казано е: „Богъ е Любовь“. Значи, човѣкъ трѣбва да служи само на любовта. — Защо? — Защото любовта носи живота. Тѣй щото, дойде ли до живота, човѣкъ казва: И робъ мога да стана, но живота да придобия. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да спазва три нѣща: да служи на Бога, да обича ближния си и да почита себе си. Да обичашъ ближния си, това значи, да се разтоваряшъ отъ непотрѣбния товаръ на гърба си. Да почиташъ себе си, това значи, да виждашъ доброто, красивото, разумното въ свѣта. Това нѣщо човѣкъ вижда първо въ себе си, а после въ другитѣ. Като вижда тия качества въ себе си, човѣкъ осмисля своя животъ. Ето защо, казвамъ: Да почита човѣкъ себе си, това значи, да вижда смисъла на живота. Невъзможно е човѣкъ да вижда доброто, красивото и разумното въ другитѣ хора, докато не го вижда въ себе си. Това, което човѣкъ вижда въ себе си, се отразява и въ неговитѣ ближни. Човѣкъ уважава хората за съзнание, което има. Човѣкъ обича хората за краси-

вото, възвишеното и благородното, което вижда въ себе си. Защо бащата обича сина си? За почитьта, която има къмъ себе си. Почитьта къмъ него самия се превръща въ любовъ къмъ сина.

И тъй, кога човѣкъ обича? Когато вижда себе си въ другитѣ. Кога почита? Когато съзнава своето достоинство като човѣкъ. Кога може да служи на Бога? Когато съзнае, че всичко иде отъ Бога и нѣма равенъ на Него. Човѣкъ е готовъ на всички жертви, когато съзнае въ себе си, че за Бога всичко е възможно. На Бога може да се служи само идейно. Като служи на Бога, човѣкъ трѣбва да знае, че всичко, което прави въ Негово име, е възможно. Само истинскиятъ служител на Бога може да отговаря положително на всички въпроси. Запримѣрь, нѣкой може да го запита: Като служишъ на Бога, носишъ ли земята на гърба си? — Нося я. — Ами слънчевата система? — И нея нося. — Ами вселената? — Не само че я нося, но даже съмъ господарь на вселената.

Сега, като слушате такива смѣли отговори, виждатъ ви се чудни, почти невъзможни. Наистина, смѣло е човѣкъ да каже за себе си, че носи земята и слънчевата система на гърба си, че е господарь на вселената. Да каже човѣкъ, че е господарь на вселената, това значи, да я обходилъ отъ единия край до другия и да я проучилъ. За обикновения човѣкъ това е невъзможно; за разумния, обаче, това е

възможно. Защо? — Защото разстоянието отъ главата до краката му представя цѣла вселена. Следователно, каже ли човѣкъ, че е господарь на вселената, това подразбира, че той познава своето тѣло отъ главата до краката, знае законитѣ, които го управляватъ — той носи вселената въ себе си. Тогава, колкото време му е нужно да простре ржцетѣ си отъ главата до краката, толкова време му е нужно да пропжтува цѣлата вселена отъ единия ѝ край до другия. Достатъчно е да мръдне ржката си, да я простре напредъ, за да хване вселената. Нѣщата сж далечъ отъ човѣка само тогава, когато сж отдѣлени отъ общия организъмъ. Щомъ всички сж заедно въ организма, тѣ сж близо до него. Близостъта подразбира организиране на нѣщата: организиране на удоветѣ въ човѣшкия организъмъ; организиране на разумнитѣ сжщества, т. е. обединението имъ въ едно цѣло. Отдалечаването подразбира дезорганизиране между нѣщата. Когато хората се обиждатъ, или си причиняватъ пакости, това показва, че тѣ сж вънъ отъ общия организъмъ. Който обижда, той излиза отъ границитѣ на общия организъмъ. Докато хората живѣятъ въ хармония помежду си, за обиди, недоразумения и противоречия не може да става дума. Може ли да сжществува противоречие между прѣститѣ на ржцетѣ? Какво лошо има въ това, че едни отъ прѣститѣ сж на лѣвата ржка, а други — на дѣсната? Кои прѣсти ще бждатъ на лѣва-

та ржка и кои — на дѣсната, това е безразлично. За прѣститѣ е важно да си помагатъ взаимно.

Много отъ съвременнитѣ хора сж дошли до една областъ на живота и тамъ сж спрѣли. Тѣ трѣбва да направятъ крачка напредъ, да влѣзатъ въ областта на новото, което иде вече въ свѣта. Вървятъ ли по стария пѣтъ, едно ги чака: смъртъ, опѣване, надгробни, хвалебни речи за заслугитѣ имъ къмъ домъ, къмъ отечество. Добре е човѣкъ да изпълнява задълженията си къмъ семейството, къмъ отечеството си, но при тия задължения той не трѣбва да забравя първото и най-важно задължение — къмъ Бога. Че не е изпълнилъ първото си задължение, виждаме отъ това, че той умира. Казано е въ Писанието: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“. Къмъ този стихъ може да се прибави още нѣщо: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога и да Ти служа“. Човѣкъ трѣбва да служи на Бога съ пълно съзнание и отъ любовъ, да не изпадне въ крайностъ, да се отегчи и да напусне работата си. Много причини могатъ да доведатъ човѣка до това положение, но има ли прави разбирания за живота, нищо не може да го извади отъ неговия пѣтъ; нищо въ свѣта не може да наруши неговото равновесие.

Сега ще приведа единъ примѣръ отъ селския животъ, като по-близъкъ до природа-

та и ще обясня, защо понѣкога хората излизатъ отъ релситѣ на своя животъ. Единъ младъ и работливъ селянинъ ставалъ сутринъ преди изгрѣва на слънцето, впрѣгалъ воловетѣ си и отивалъ на нивата да оре. Колата му била всѣкога добре стѣкмена, воловетѣ му — гладко, грижливо вчесани. Той пѣкъ билъ всѣкога веселъ, засмѣнъ, тихо си припѣвалъ и се радвалъ на живота. Отъ ранна сутринъ до късна вечеръ той работѣлъ неуморно, доволенъ отъ това, което свършвалъ. Като се връщалъ у дома си, пакъ веселъ и засмѣнъ, разпрѣгалъ воловетѣ си, нахранвалъ ги и тогава се прибиралъ да вечеря и да си почине отъ дневната работа. Следъ това лѣгалъ да спи, съ тиха радостъ въ себе си, че на другия день нова работа го чака. Тѣй се нижели днитѣ единъ следъ другъ, докато, неочаквано за него, той срещналъ една млада, красива мома, по която се захласналъ. Станало нѣщо особено съ него: не му се работѣло вече, на работа отивалъ късно, а се връщалъ рано. Колата му напусната, воловетѣ невчесани, пѣсенъта замлъкнала и на устата му усмивка не се видѣла вече. Ходѣлъ натукъ-натамъ захласнатъ и казвалъ на всички, че му дотегнало да работи, искалъ да си поживѣе малко. Облѣче новитѣ си дрехи, тури калпакъ на главата, новъ поясъ на кръста, бодне китка на дрехата си и хайде изъ селото; ту по една, ту по друга улица, докато спре предъ градината на красивата мома и, като войникъ, за-

почва да караули отъ единия до другия край. Изведнѣжъ спира, иска да види този престѣпникъ, който се крие между дърветата. Като се изчерпи търпението му, той влиза въ градината, но виновникътъ го нѣма. Кѣде е той? Вжтре е влѣзълъ, скрилъ се е задъ пердето и оттамъ наблюдава, какво прави момъкътъ. Младиятъ момъкъ иска да види виновника на своето захласване, да чуе гласа му, да разбере нѣщо отъ него. Заради него — за тази красива мома, той е напусналъ и нива, и волове. Съ цвѣте на главата, момата седи вжтре, гледа къмъ него и се усмихва доволна. Като изчерпи и последното си търпение, въ момъка се явява желание да вземе китката отъ главата на момата. Той иска да ѝ каже, че досега оралъ и копалъ на нивата, но безъ нея работата му се обезсмислила. Момъкътъ постоянствува въ желанието си: днесъ вземе китка отъ момата, утре вземе китка, докато най-после вземе и момата. Това е магия, съ която момъкътъ си служи да привлече момата. Като види, че всичкитѣ ѝ китки сж отишли въ дома на момъка, момата отива да си ги вземе, докато и тя остане тамъ. Безъ киткитѣ си тя не може да се върне назадъ.

Взимането на киткитѣ отъ страна на момъка е символъ, който трѣбва да се преведе. Въ този символъ се криятъ известень родъ отношения, чрезъ които се изразяватъ проявитѣ на човѣшкия животъ. Момъкътъ се оженва за красивата мома, говори ѝ за щастие, но при

сегашнитѣ разбирания на хората, колко време могат да бждат щастливи младитѣ моми и момци? Година-две тѣ могат да бждат щастливи, но следъ това щастието имъ изчезва. Защо? Защото не сж придобили още вѣчния животъ въ себе си. Момъкътъ и момата, мжжътъ и жената могат да се обичатъ, докато Божественото живѣе въ тѣхъ. Щомъ Божественото ги напусне, и любовта имъ изчезва. Съ други думи казано: човѣкъ може да бжде обичанъ, докато е чистъ. Влѣзе ли въ него единъ елементъ на нечистота, всички се отказватъ отъ него, всички оттеглятъ любовта си. Следователно, безлюбие-то се явява като естествено послѣдствие на нечистотата. Когато хората не ви обичатъ, ще знаете, че причина за това сте вие сами. Кой не би желалъ да се окжпе въ единъ чистъ изворъ? Въ локва, въ блато никой не желае да се кжпе. Въ чистия изворъ всѣки иска да измие лицето, ржцетѣ и краката си, но въ блатото никой не желае.

И тъй, разберете ли значението на чистотата въ широкъ смисълъ, вие трѣбва да я поставите за основа на физическия животъ. Здравето на човѣка зависи отъ неговата външна и вътрешна чистота. Идейна чистота се иска отъ човѣка! Когато казваме, че човѣкъ не трѣбва да се занимава съ слабоститѣ и неджзитѣ на хората и да ги критикува, ние имаме предъ видъ той да пази свещено чистотата на своя животъ, съ нищо да не я наруша-

ва, за да не се излага на смъртъ. Неджзитѣ представятъ зараза, която трови организъма на човѣка. Занимава ли се съ неджзитѣ на хората, т. е. съ отровата, която излиза отъ тѣхъ, човѣкъ съзнателно руши своя организъмъ. Какво ще спечели човѣкъ отъ това? Не само че нищо нѣма да спечели, но ще загуби всичко красиво, което е придобилъ. Трѣбва ли следъ това човѣкъ да се занимава съ чужди грѣхове и престѣпления? Една турска поговорка казва: Остави пияния да падне, самъ да научи урока си! Защо трѣбва да пие човѣкъ? Когато се напие, той започва да се кара, да се бие съ този, съ онзи, докато се върне съ пукната глава у дома си. Има пиянство на физическия свѣтъ, но има и астрално пиянство, въ свѣта на чувствата. За каквото пиянство да се говори, то е нечистота. Пиянството, лакомията, одумването, завистъта сж елементи на нечистота.

Следователно, отъ гледище на хигиената, всички елементи на нечистотата трѣбва да се изхвърлятъ навънъ. Само при това положение човѣкъ може да бжде здравъ, ученъ, силенъ. Като прави научни изследвания, учениятъ пресява всички нѣща, докато ги пречисти абсолютно. Чистотата има отношение къмъ ония хора, които сж усърдни въ работата си. Само онзи може да работи съзнателно върху себе си, който има силенъ стремежъ къмъ чистота. Нѣма ли стремежъ къмъ чистота, човѣкъ не може да работи усърдно върху себе

си. При първата мъжнотия още той се обезсърдчава и отчайва въ работата си. Който върви въ правия път, той трѣбва да направи само крачка напредъ, за да влѣзе въ областта на чистотата. Влѣзе ли въ тази област, може вече да му се говори за идеенъ животъ. Засега кракътъ на обикновения човѣкъ не може да стѣпи въ свѣта на абсолютната чистота. Тамъ владѣе пъленъ редъ и порядъкъ. Тамъ не позволяватъ едно камъче да се премѣсти. Ако отидете при единъ отъ свещенитѣ извори на вѣчния животъ, ще гребнете внимателно отъ водата му и ще я изпиете до дъно. Не е позволено да се разлѣе нито една капка вода отъ свещенитѣ извори на живота. Редътъ и порядъкътъ въ Божествения свѣтъ е точно обратенъ на този въ физическия.

Когато се говори на съвременнитѣ хора за свещени нѣща, тѣ се отнасятъ къмъ тѣхъ съ пренебрежение. Съвременниятъ човѣкъ става сериозенъ, само когато изпадне въ тежки положения на живота си. Тогава той започва да мисли за Бога, за онзи свѣтъ и вѣрва, че има нѣщо, което не знае и не може да разбере. Види ли, че ще го окачатъ на вжжето, той става сериозенъ, обръща се къмъ Бога за помощ. Освободятъ ли го отъ вжжето, той благодари на Бога, че му е подарилъ живота. Само така човѣкъ може да разбере, какво представя животътъ. Лошитѣ мисли не сж нищо друго, освенъ вжжето, съ което бесятъ човѣка. Неприятелитѣ, враговетѣ му сж тия,

които го довеждатъ до вжжето. Видятъ ли, че е увисналъ на вжжето, тѣ се отдалечаватъ доволни, че сж могли да свършатъ една работа. Човѣкъ трѣбва да държи съзнанието си будно, да не го излъже дяволътъ, който и светии може да лъже.

Единъ светия живѣлъ въ пустинята, дето прекарвалъ въ постъ и молитва и въ дълбоко съзерцание. Дяволътъ намислилъ да го изкуси, затова му предложилъ да го направи царь. Той се опитвалъ по единъ, по втори, по трети начинъ да го направи царь, докато най-после постигналъ целта си. Светията станалъ царь, но въ скоро време билъ уличенъ въ такива дѣла, които го довели до вжжето. Презъ всичкото време дяволътъ го успокоявалъ, като му казвалъ: Разчитай на мене, азъ ще те освободя. Въ който день светията трѣбвало да увисне на вжжето, дяволътъ пакъ се явилъ и му казалъ: Гледай въ далечината. Тамъ ще видишъ едно видение. Светията погледналъ въ посоката, къмъ която дяволътъ сочелъ. — Какво виждашъ? — Виждамъ едно магаре. — Друго нѣщо? — Виждамъ още едно магаре. — Друго какво виждашъ? — Виждамъ трето магаре. — Носятъ ли нѣщо на гърба си? — Да, натоварени сж съ цървули. — Това сж цървулитѣ, които скъсахъ, докато те кача на вжжето. Значи, който слуша съветитѣ на дявола, вжже го очаква. Съветитѣ на дявола сж лъжливи. Тѣ почиватъ на нечистота.

Въ живота на съвременнитѣ хора се забелязва една присадка на лъжливи, неправилни отношения. Този родъ отношения се дължатъ на елементи на нечистота. За да се освободи отъ тия елементи, човѣкъ трѣбва да бжде точенъ въ обещанията си: намисли ли да направи едно добро, трѣбва да го направи. Въ Божествения животъ, въ който цари абсолютна чистота, не се позволява никакво отлагане. Точността е качество на Божествения свѣтъ. Който не живѣе въ чистота, той замъглява хоризонта на своето небе, както облацитѣ скриватъ слънцето отъ погледа на човѣка. Когато нѣкой се оплаква, че е неразположенъ, че му е тежко на душата, причината на това се крие въ заоблачаване на неговото небе. Иска ли да се изясни небето му, той трѣбва да служи на Бога, да почита себе си и да обича своя ближенъ. Иска ли човѣкъ небето му да бжде отворено и ясно, трѣбва да спазва следната формула: да служи на духа си, който го ръководи въ пжтя му; да почита душата си, която съдържа всички ценности въ себе си; да обича тѣлото си и всички сжщества, които му служатъ, заради великата идея, къмъ която се стреми. Отнася ли се къмъ себе си така, човѣкъ ще има ясна представа за Бога, и всичко, което предприеме, ще бжде възможно и постижимо за него. Не служи ли на Бога, всичко около него ще бжде мъртво. Съ вѣрата си той ще може да мѣсти гори и планини. За онзи, който не слу-

жи на Бога, планинитѣ сж тежки; но за истинския служителъ, тѣ ставатъ леки като перо. За истинския служителъ всичко въ природата е живо и въ непрекъснато движение.

Като наблюдаваме тѣлата въ природата, виждаме, че нѣкои отъ тѣхъ сж въ покой. Покоятъ на тѣлата е привидно състояние. Тѣ сж въ положение на относителенъ покой, съ единствена целъ за уравновесяване на енергиитѣ въ природата. Днесъ само хората, животнитѣ и растенията растатъ и се движатъ, но единъ день, когато завършатъ развитието си на земята, и тѣлата, които сж въ покой, ще напуснатъ сегашното си състояние и ще проявятъ животъ. Мнозина искатъ да знаятъ, какво ще стане съ тѣлата, които сж въ покой. Това не е важно. Важно е, какво ще стане съ васъ. Когато придобиете вѣчния животъ, вие пакъ ще посетите земята и ще видите, какви промѣни сж станали съ нея. Ако съзнанието на човѣка е непрекъснато будно, той ще бжде въ течение на всички промѣни, които ставатъ съ земята. При сегашното постоянно прекъсване на съзнанието, хората очакватъ всичко отъ ученитѣ, наготово да се ползватъ отъ тѣхнитѣ геологически изследвания. Време е вече съзнанието на човѣка да се пробуди, да започне мисълта му активно да работи.

Сега ние препоръчваме на всички хора да живѣятъ въ абсолютна чистота. За мнозина тази идея е непонятна. Това се дължи на

положението, въ което тѣ се намиратъ. Като придобиятъ чистота, ще дойде светостъта. Чистота и светостъ сж синоними. Следъ светостъта ще дойде служенето. Който не е чистъ и светъ, той не може да служи. Най-после, следъ служенето ще дойде любовъта. Следователно, който не знае да служи, той не може да люби; който не може да служи, той не може да учи; който не може да учи, той никога не може да придобие свобода. Това сж редъ възможности, тѣсно свързани една съ друга. Започне ли съ чистотата, човѣкъ е направилъ вече крачка напредъ въ живота.

Мнозина се оплакватъ, че сж остарѣли, безъ да си поживѣятъ. Какъ разбиратъ тѣ живота? Какво изискватъ отъ него? Ще кажете, че като живѣе, човѣкъ трѣбва да диша, да пие вода, да се храни и да се облича. Направили ли сте смѣтка за единъ животъ на земята отъ 40—50 г., колко въздухъ, вода, храна и облѣкло сж нужни на човѣка? Споредъ едни учени, човѣкъ промѣня клеткитѣ на организъма си презъ всѣки седемъ години; споредъ други учени — презъ всѣки три месеца. Значи, споредъ едни учени човѣкъ промѣня дрехата си презъ всѣки седемъ години; споредъ други—презъ всѣки три месеца, а споредъ мене—всѣки день. Единъ новъ костюмъ трае отъ изгрѣвъ до залѣзъ на слънцето. Оттукъ виждате, колко скъпо струва всѣки човѣкъ, който е дошълъ да живѣе на земята. Какъ ще оправдае той разходитѣ, направени

за него, ако не е служилъ на Бога, ако не е почиталъ себе си и ако не е обичалъ ближния си?

И тъй, ония хора, на които съзнанието е пробудено, трѣбва да държатъ въ ума си идеята за чистота на мисълта. Тази идея трѣбва да остане въ ума имъ като основна мѣрка, съ която да си служатъ въ всички случаи на живота. За всѣки съзнателенъ човѣкъ чистотата е магическа пръчица. Той става отъ сънъ съ идеята за чистотата. Той ляга да спи пакъ съ тази идея. За него тази идея е тъй желана и любима, както мисълта за красивата мома въ ума на младия момѣкъ. Момѣкътъ очаква, търси красивата мома. За нея той е готовъ да отиде на другия край на свѣта. Нека идеята за чистотата бжде възлюбената, за която всѣки човѣкъ е готовъ да отиде на другия край на свѣта! Нека чистотата бжде възлюбената на всѣки мъжъ! Нека чистотата бжде възлюбениятъ на всѣка жена! Който я намѣри, той трѣбва да се спре предъ нейния свещенъ образъ и отдалечъ да я изучава и съзерцава. Който придобие тази чистота, той се свързва съ онзи великъ свѣтъ, дето цари постоянство и устой. За човѣка сж важни постояннитѣ и устойчиви нѣща. Какво по-голѣмо благо за него отъ това, да знае, че има едно разумно същество въ свѣта, което го обича като спещъ и буденъ, като беденъ и богатъ, като ученъ и простъ, като боленъ и здравъ. Който иска да

го обичатъ съ тази неизмѣнна любовъ, той трѣбва да служи на Бога.

Като се говори за служене на Бога, мнозина се въодушевяватъ отъ тази идея и заради нея сж готови да се откажатъ отъ женитба, отъ всички лични блага. Не е важно, дали ще се жени човѣкъ или не; важно е и като се жени, и като не се жени, да е получилъ съгласието на Бога. Съ други думи казано: всѣка работа, въ която Богъ участвува, е света, чиста и възвишена. Само при това положение човѣкъ може да бжде щастливъ и доволенъ. Защо се женятъ хората? За да станатъ проводници на Божествения животъ. Следователно, когато човѣкъ съзнателно реши да не се жени, това показва, че срѣдата, въ която се движи, не е достатъчно чиста, за да служи като добъръ проводникъ на Великия животъ. Не може ли да провежда презъ себе си Божествения животъ, по-добре е човѣкъ да не се жени. Когато пѣтникътъ минава покрай много извори и не пие вода отъ тѣхъ, това показва, че тѣ не сж чисти. Пие ли вода отъ тия извори, тѣ сж чисти.

Какъвъ актъ е женитбата: вѣченъ или преходенъ? Вѣчни процеси сж тия, които се извършватъ и на небето, и на земята. На небето женитби не сжществуватъ. Значи, женитбата е преходенъ процесъ. Истинска, вѣчна женитба е тази, която свързва човѣшката душа съ чистотата. Който не се е женилъ за чистотата, той минава за вдовецъ, независимо

това, дали живѣе на земята, или на небето. Каже ли нѣкой, че не иска да се жени за чистотата, той самъ се излага на явна смъртъ. Женитбата на човѣка съ чистотата представя духовна женитба. Жени ли се човѣкъ физически, самъ се осжда на смъртъ. Не се ли жени физически, той влиза въ областта на безсмъртието. Въ духовния свѣтъ положението е точно обратно: който се жени за чистотата, той влиза въ областта на безсмъртието. Не се ли жени за чистотата, той самъ се излага на смъртъ. Искате ли да продължите живота си, да станете безсмъртни, свържете се съ чистотата. Дали сте на земята, или на небето, свържете се съ чистотата.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ чистота. За тази цель тѣ трѣбва да освободятъ съзнанието си отъ всички нечисти образи, да създадатъ въ ума си чисти образи за момата и за момъка, за брака и безбрачието, за любовта, за вѣчния животъ, за детето и т. н. Човѣкъ трѣбва коренно да пречисти съзнанието си, като за Великъ-денъ. Дръжте въ ума си красиви образи за явленията въ живота. Когато видите, че нѣкой плаче, не се мжчете да намѣрите причината на неговия плачъ, но радвайте се, че въ неговата градина вали дъждъ, който полива цвѣтията му. Какво щѣше да бжде положението на цвѣтията безъ дъждъ и безъ влага? Когато срещна радостенъ човѣкъ, азъ разбирамъ, че неговото слънце е изгрѣло, и цвѣтията въ неговата гра-

дина растатъ и надалечъ разнасятъ благоуханието си. Видя ли, че въ нѣкой домъ мжжъ и жена се биятъ, подразбирамъ, че въ този домъ вършеятъ, за да прибератъ житото въ хамбара. Следователно, искате ли да запазите съзнанието си чисто, замѣствайте лошитѣ образи съ красиви, а нечиститѣ съ чисти.

Като се говори за чистота, ние имаме предъ видъ и външната, и вътрешната чистота. Спре ли човѣкъ само върху външната чистота, той самъ се ограничава. Ако младиятъ, но мързеливъ момъкъ, възприеме идеята за чистотата само външно, той ще мисли само за докарване, безъ да работи. За да бжде всѣкога чистъ и да се харесва на момитѣ, той ще се откаже отъ всѣка работа, която би нарушила външната му чистота. Такъвъ човѣкъ не може да постигне целта си. И момитѣ не харесватъ такъвъ момъкъ. Той външно ще бжде чистъ, но вътрешно ще му липсва нѣщо. Дрехитѣ не правятъ човѣка. Човѣкъ прави дрехитѣ. Ако той е уменъ, добъръ, чистъ, и дрехитѣ му ще бждатъ чисти. Нѣма ли човѣкъ тия качества, и най-хубавитѣ дрехи оставатъ незабелязани.

Следователно, първото условие за придобиване на Божествения животъ е чистотата. За чистота копнѣятъ душитѣ, за нея се молятъ, нея търсятъ. Въ всички Свещени книги се говори за чистота и светостъ. Само предъ чистия човѣкъ се откриватъ възможноститѣ на живота. Не може ли човѣкъ да се издигне

надъ нечистотата, всички възможности се закриватъ за него. Знанието, силата, свободата и свѣтлината на физическия свѣтъ зависятъ отъ чистотата, въ духовния свѣтъ — отъ светостъта, а въ Божествения свѣтъ — отъ любовта. Когато слиза надолу, човѣкъ трѣбва да работи върху идеитѣ: служене, почитъ и обичъ. Качва ли се, той трѣбва да придобива чистота, светостъ и любовъ.

Днесъ всички присѣдствахте на трапезата на чистотата, но ще внимавате нито една троха да не падне на земята. Ще съберете всичкия хлѣбъ и, когато срещнете, ще раздавате. Ще кажете, че хората трѣбва да възприематъ вашитѣ идеи и вашето вѣрую. — Какви сж вашитѣ идеи? — Да бждемъ чисти. — Какво е вашето вѣрую? — Чистота. Всѣки отъ васъ трѣбва да се отличава съ силенъ стремежъ къмъ чистота. Нека посветимъ този день на чистотата. Чистотата е първото стѣпало отъ лествицата на вѣчния животъ. Като се качите на второто стѣпало, пакъ ще прочетете надписа „чистота“. Тя е обширенъ, неизчерпаемъ свѣтъ. Самата дума „чистота“ не е силна, но ние си служимъ съ нея по нѣмане на друга по-силна, която да я замѣсти. Какъ постѣпва всѣки добъръ момъкъ, когато иска да се жени? Той търси най-добрата, най-красивата мома и, ако не намѣри, каквато иска, все пакъ взима една отъ добритѣ, каквито има въ селото. Като го питатъ, защо взе тази мома, той казва, че тази мома е най-до-

брата отъ всички. По нѣмане на такава, каквато търсѣхъ, взехъ тази. И отъ нея съмъ доволенъ. Сега и ние, по необходимостъ си служимъ съ тази проста и скромна дума „чистота“, за да изразимъ единъ красивъ, величественъ свѣтъ. На земята думата „чистота“ не е много красива, нито е силна. Тя не е царска дъщеря. Баща ѝ не е богатъ, но е почтенъ човѣкъ; майка ѝ сѣщо не е богата, но е трудолюбива жена. Обаче, чистотата е родена законно, отъ добри родители.

За да се осъществи идеята за чистотата, трѣбва да ѝ се дадатъ благоприятни условия. Сега тя е въ положението на семе, което трѣбва да се посади въ почвата, за да се развие. Нѣколко души нека взематъ това семе и заработятъ заедно върху идеята за чистотата. Само по този начинъ свѣтътъ може да се реформира. Мнозина подържатъ идеята, че Господъ може всичко да направи, че ангелѣтъ му помагатъ и т. н. Тѣ подразбиратъ, че щомъ Господъ може всичко да направи, хората не трѣбва да работятъ. Това е лъжлива идея, отъ която трѣбва да се пазите. Господъ има свой планъ на действие. Той ще дойде на земята, но важно е, да намѣри готови хора за работа. Всѣки трѣбва да работи, да се развива и усъвършенствува.

Какво ще бжде положението на онзи, който очаква щастливъ животъ, а нищо не работи? Той ще се намѣри въ положението на онази мома, която съ години очаквала своя

възлюбенъ да ѝ създаде щастливъ животъ, но въ момента, когато той пристигналъ, тя легнала болна и лежала цѣли три години. Какво трѣбва да направи той? Или да си замине, или да я чака да оздравѣе. Какво щѣше да бжде нейното положение, ако кракътъ ѝ е счупенъ, а възлюбениятъ ѝ предлага да я разхожда съ автомобилъ изъ града? За да се разхожда съ автомобилъ, кракътъ на момата трѣбва да бжде здравъ. Всѣки човѣкъ, който е лишенъ отъ добродетели, се намира въ положението на момата съ счупенитѣ крака. Краката на всички хора трѣбва да бждатъ здрави! Това може да се постигне само тогава, когато хората измѣнятъ своитѣ стари възгледи и разбирания.

Сега, като се изнася една нова идея, хората се стрѣскатъ. Въ това отношение тѣ приличатъ на онѣзи деца отъ старо време, чиито учители влизали въ училището съ тояги. Щомъ виждали, че тѣхниятъ учителъ носи пръчка въ ржката си, тѣ знаели, че бой ще има. Обаче, сегашнитѣ учители не влизатъ при децата съ пръчка. Съвременното възпитание не прилича на старото. Сега има нови методи и начини за възпитание на децата.

И днесъ, когато изнасямъ нѣкаква нова идея предъ васъ, по старъ навикъ, вие се плашите, мислите, че азъ нося пръчка въ ржката си. Не, азъ влизамъ безъ пръчка. Стариятъ методъ не е за препоръчване, защото не е економиченъ. Когато учителътъ влиза въ класъ

съ пръчка, голѣма частъ отъ енергията му отива въ нея. Учителътъ не трѣбва да влиза въ класъ съ пръчка. Днесъ тази пръчка е замѣстена съ перо, съ моливъ. Тя е магическата пръчка, която всѣки ученикъ трѣбва да държи въ ржката си, когато учителътъ преподава.

И тъй, съ магическата пръчица вие ще напишете въ съзнанието си идеята за абсолютната чистота. И като ви запита нѣкой, какво ви се говори при петото езеро, ще кажете: Ухо не е чуло, и око не е видѣло това, за което ни се говори. Говориха ни за хигиената отъ гледището на абсолютната чистота.

52. Лекция отъ Учителя, държана при петото рилско езеро, 21 августъ, 1929 г.

